

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 28/2022
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Д. Красић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Ђокић, адвокат из ..., ради издржавања детета, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 278/21 од 21.07.2021. године, у седници одржаној 26.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 278/21 од 21.07.2021. године и пресуда Основног суда у Крушевцу П2 550/20 од 21.09.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да се тужени ББ из ... обавезе да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно преко 12.000,00 динара до досуђеног износа од 13.500,00 динара за период од октобра месеца 2012. године до децембра 2013. године.

У преосталом делу ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 278/21 од 21.07.2021. године, **СЕ ОДБИЈА** као неоснована, као и захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П2 550/20 од 21.09.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно износ од 13.500,00 динара почев од 22.10.2012. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док за то постоје законски услови најкасније до петог у месецу за текући месец уплатом на текући рачун мајке-АА законске заступнице малолетне ВВ, а доспеле рате исплати одједном, у року од 15 дана. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 95.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 278/21 од 21.07.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијену пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку „Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 55/14) па је оценио да је ревизија туженог делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП с`обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди..

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени су били у емотивној вези у којој је рођена њихова ћерка, мал. ВВ, дана ... године. У време подношења тужбе тужила је са мал. ВВ живела у Републици Србији у изнајмљеној стану, а тужени је повремено долазио да види дете. Крајем 2013. године тужила се са малолетном ћерком парничних странака преселила у ... где и сада живи. Пресуда Основног суда у Крушевцу П2 895/12 од 03.06.2013. године, донета у овом парничном поступку, је у делу који се тиче одлуке о поверавању малолетне заједничке мал. ћерке ВВ и начина виђања малолетног детета са оцем постала правноснажна. Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 475/13 од 21.11.2013. године, укинута је првостепена пресуда у делу одлуке о висини доприноса туженог за издржавање мал. ВВ и у погледу одлуке о трошковима поступка и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење. Поступајући у поновном поступку, првостепени суд је утврђивао материјалне прилике овде парничних странака и поред осталог утврдио да је тужени (рођен ... године) по занимању .., да има приватну ... од 1992. године и остварује месечну зараду од 80.000,00 динара. Тужени је тврдио да остварује зараду према приходу пријављеном пореској управи у износу од 23.450,00 динара, али је првостепени суд закључио да исказ туженог није уверљив имајући у виду да се ради о ... која постоји и функционише више од 30 година, а да тужени од 2012. године није имао обавезу да издржава своју пунолетну децу ГГ и ДД, као ни разведену супругу ЂЂ. Нема непокретности у свом власништву, нити законску обавезу издржавања других лица осим мал. ВВ. Плаћа закупнину за локал у ком се налази стоматолошка ординација у износу од 150 евра. Тужила (рођена ... године) је у периоду од 22.10.2012.године до краја новембра 2013.године, живела у Србији и радила у ... у ..., где је остваривала зараду од 34.000,00 динара. У децембру 2013.године се са мал. ВВ преселила у ... (у ...) где је запослена у ... компанији као ... за Плаћа бeбиситерку за мал. ВВ у месечном износу од 700 швајцарских франака. Тужила је улагала додатни напор да задовољи потребе мал. ВВ, јер тужени није доприносио издржавању заједничког мал. детета. Мал. ВВ је ученица ... разреда основне школе, похађа и музичку школу и активно тренира одбојку и кикбокс. Утврђено је да су месечне потребе за мал. ВВ од ..., за 2012. и 2013. годину, износиле 18.000,00 динара (до одласка детета и мајке у ...) а да од пресељења у ... месечне потребе за мал. ВВ износе 800 швајцарских франака, месечно и односе се на исхрану, одевање, набавку школског прибора, образовање и ваншколске активности. Утврђено је да минимална сума издржавања у смислу члана 160. став 4. Породичног закона коју периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту у време доношења одлуке износи 27.000,00 динара. Бавећи се оценом могућности дужника издржавања и са друге стране потребама мал.детета, побијаном пресудом је

тужени обавезан да доприноси издржавању мал. ћерке ВВ, износом од по 13.500,00 динара, месечно који ће исплаћивати законској заступници – мајци АА.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су применом одредби чланова 154. став 1., 160., 161. и 162. став 3. Породичног закона - ПЗ обавезали туженог да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечни износ од 13.500,00 динара, почев од 22.10.2012. године, као дана подношења тужбе.

Основано тужени у ревизији указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из члана 160. ПЗ јер је превисоко одмерио допринос туженог у издржавању малолетне ћерке за период док је малолетна ВВ са мајком живела у Републици Србији и када су потребе мал. детета биле мање.

Одредбом члана 160. ПЗ прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Одлучујући о тужбеном захтеву за дечије издржавање од подношења тужбе 22.10.2012. године од када је обавеза и установљена до новембра 2013. године до када је мал. ВВ живела у ..., овај суд је имао у виду да су тада потребе мал. ВВ, износиле 18.000,00 динара, месечно, да је тада мал. ВВ имала ... године и да су тада њене потребе биле знатно мање него сада када живи у ... и има ... година, јер су се потребе које се огледају у исхрани, одевању, хигијени, образовању и разоноди, повећале са узрастом детета и са стандардом живота у Стога је Врховни касациони суд узимајући у обзир све околности које су чланом 160. став 2. и 3. Породичног закона, прописане као параметри за оцену потребе мал. детета, као повериоца издржавања и могућности туженог, као дужника издржавања и уз вођење рачуна о минималној суми издржавања у смислу члана 160. став 4. ПЗ коју периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту од 27.000,00 динара, обавезао туженог да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плати износ од 12.000,00 динара, месечно за период од октобра месеца 2012. године до децембра 2013. године. Преко досуђеног износа од 12.000,00 динара, а до износа од 13.500,00 динара за издржавање мал. ВВ, односно за 1.500,00 динара, овај суд је за наведени период тужбени захтев одбио налазећи да је превисоко постављен.

Имајући у виду цитирану законску одредбу и утврђене чињенице за оцену могућности туженог, као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. ПЗ, и то како зараду, тако и његове расходе, као и да је радно способан (рођен ... године) а ценећи и укупне месечне потребе мал. ВВ која има ... година и живи са мајком у ... и има потребе везане за похађање школских и ваншколских активности, а руководећи се њеним најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, Врховни касациони суд је оценио да је тужени у могућности да почев од 01.12.2013. године, на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 13.500,00 динара, месечно, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета, у складу са њеним

утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање детета обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о мал. детету, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. ВВ.

Супротно наводима ревизије када је у питању издржавање малолетне деце могућности родитеља се не процењују на начин на који се то чини када су у питању неки други облици законског издржавања већ се сматра да су родитељи увек дужни макар и по цену жртвовања неких сопствених потреба да обезбеде издржавање свом малолетном детету. Родитељи су дужни да се одричу властитог егзистенцијалног минимума и да улажу посебне напоре за прибављање потребних материјалних средстава када је у питању њихова обавеза издржавања малолетног детета, а што је законска обавеза туженог које се, сходно члану 167. став 2. ПЗ, ни под којим условима, ни у каквој тешкој материјалној животној ситуацији, не може ослободити. Наиме, укупне потребе детета премашају износ минималних потреба које прописује надлежно министарство и много су веће него у периоду када је мал. ВВ живела у ..., а тужени је обавезан да доприноси издржавању мал. детета износом који је далеко испод законског минимума. Следом наведеног наводи туженог да суд није правилно утврдио његове материјалне могућности не утичу на висину доприноса туженог за издржавање малолетног детета.

Без утицаја су и наводи ревизије да је потраживање опредељено страном валути (швајцарским францима CHF) с обзиром на то да је тужени обавезан да плаћа издржавање у динарима, односно у оној валути у којој као дужник издржавања остварује зараду у Србији.

С обзиром на то да о накнади трошкова поступка у вези с породичним односима суд одлучује по слободној оцени у свакој конкретној парници водећи рачуна о разлозима правичности и да је тужени само делимично успео у ревизијском поступку то је овај суд одбио његов захтев за накнаду трошкова поступка, на основу члана 207. Породичног закона,

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде на основу чланова 416. став 1. и 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић